

Lubelska Izba Rolnicza

Stanowisko

Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej

z dnia 15 grudnia 2025 r.

dotyczące trudnej sytuacji ekonomicznej polskiego rolnictwa i aktualnych zagrożeń

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej z głębokim zaniepokojeniem obserwuje coraz trudniejszą sytuację ekonomiczną polskich rolników. Jako samorząd rolniczy domagamy się zdecydowanej reakcji i konkretnych działań ze strony Państwa Polskiego, mających na celu poprawę opłacalności produkcji rolnej i stabilizację rynku rolno-spożywczego.

Krytyczny stan polskiego rolnictwa wynika z wielu nakładających się czynników, których wpływ na rynek rolny jest coraz bardziej odczuwalny. W 2025 roku sytuację pogorszyło dodatkowo przedłużenie obowiązywania umowy handlowej Unii Europejskiej z Ukrainą.

Umowy te umożliwią napływ dużych ilości tanich produktów rolnych na rynek unijny, w tym polski, często wytwarzanych po znacznie niższych kosztach i standardach niż te, które obowiązują w UE. W konsekwencji polscy rolnicy stają się niekonkurencyjni cenowo, mimo że spełniają najwyższe wymagania jakości i dobrostanu zwierząt.

Jednym z najpoważniejszych problemów jest spadek, a często całkowity brak opłacalności produkcji rolniczej.

Na brak opłacalności produkcji rolniczej wpływają m.in.:

- wysokie ceny środków produkcji (nawozy, środki ochrony roślin, paliwa, energia);
- koszty pracy i zbiorów;
- koszty przechowania i usług finansowych.

W wielu przypadkach wartość uzyskana ze sprzedaży płodów rolnych nie pokrywa nawet poniesionych nakładów, co prowadzi do utraty płynności finansowej i ograniczenia inwestycji w gospodarstwach. Część rolników mimo krytycznej sytuacji finansowej gospodarstwa, decyduje się na rezygnację ze zbiorów i wstrzymanie dalszej działalności produkcyjnej, co zagraża stabilności krajowej produkcji żywności.

Na polski rynek w coraz większych ilościach trafiają produkty rolne z krajów, w których standardy produkcji, dobrostanu zwierząt i ochrony środowiska są znacznie niższe niż w Unii Europejskiej. Brakuje też skutecznych przepisów dotyczących obowiązku czytelnego oznaczania kraju pochodzenia i jakości produktów, co wprowadza konsumentów w błąd i obniża zaufanie do polskiej żywności.

Istotnym problemem pozostaje brak mechanizmów gwarancji cenowych dla podstawowych produktów rolnych oraz brak uczciwych umów kontraktacyjnych. Obecne umowy są często jednostronne i nie zapewniają rolnikom minimalnego poziomu dochodów, co destabilizuje planowanie produkcji i inwestycji w sektorze rolnym.

W trosce o przyszłość polskiego rolnictwa Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej wnioskuje o:

- Wprowadzenie ograniczeń i obostrzeń jakościowych dla produktów rolnych importowanych spoza Unii Europejskiej, w tym obowiązku pełnego oznaczania kraju pochodzenia i sposobu produkcji;
- Zobligowanie sieci handlowych, przetwórci i sklepów działających w Polsce do zapewnienia, aby co najmniej 70% oferowanych produktów rolnych pochodziło z krajowego rynku;
- Utworzenie systemu gwarancji cen minimalnych dla wybranych płodów rolnych, tak aby zapewnić rolnikom stabilność dochodów i bezpieczeństwo ekonomiczne;
- Uregulowanie umów kontraktacyjnych w sposób gwarantujący uczciwe i przejrzyste warunki współpracy pomiędzy rolnikami, a odbiorcami produktów rolnych.

Ponadto:

Wzmocnienie roli i zwiększenie aktywności Krajowej Grupy Spożywczej poprzez:

- Prowadzenie skupu interwencyjnego podstawowych produktów rolnych w okresach nadprodukcji;
- Magazynowanie nadwyżek jako rezerw strategicznych;
- Przetwarzanie nadwyżek produktów rolnych np. na biopaliwa;
- Wspieranie systemu ubezpieczeń produkcji rolniczej.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej podkreśla, że bez zdecydowanych działań ze strony państwa, polskie rolnictwo jest zagrożone i wkrótce znajdzie się w stanie głębokiego kryzysu, którego skutkiem będzie utrata suwerenności żywnościowej, upadek wielu gospodarstw rodzinnych oraz osłabienie bezpieczeństwa żywnościowego i ekonomicznego kraju.

Uważamy, że priorytetem polityki państwa powinno być zapewnienie godziwych warunków funkcjonowania polskich rolników, ochrona krajowej produkcji rolnej oraz przywrócenie równowagi ekonomicznej między producentem, przetwórcą i konsumentem.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Gustaw Jedrejek